

TRÜHVLID kui Eestis vähetuntud seeneriigi asukad

Lisanna-Lee Leiman, Saaremaa Ühisgümnaasiumi 7. kl

Juhendaja: õp. Inge Vahter

TRÜKKIMIST
TOETAS
Kujundas I. Peil

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

EESMÄRGID

Anda kirjanduse põhjal ülevaade:

- trühvlite bioloogiast, levikust, otsimisvõimalustest ja kasutamisest kulinaarias;
- trühvlite otsimisest ja leidmisest ning trühvlikasvatusse võimalustest Saaremaal.

Uurida praktiliselt:

- millistes Saare maakonna paikades leidub trühvleid;
- koostada nii enda kui mükoloogide andmete põhjal trühvlite levikukaart.

UURIMISKÜSIMUSED

- Kas ilma koerte ja sigadeta on võimalik trühvleid leida?
- Millistes Saaremaa kooslustes on mõtet trühvleid otsida?

METOODIKA

- Esimeste kogemuste omandamine Saaremaal toimunud trühvitalgutel 18.-19. okt. 2014.
- Trühvlite otsimine Saaremaal pärast talgusid – jõuti uurida nelja piirkonda.
- Koostöö Tartu Ülikooli mükoloogia vanemteadur Leho Tedersoga.

Parimad artiklid:

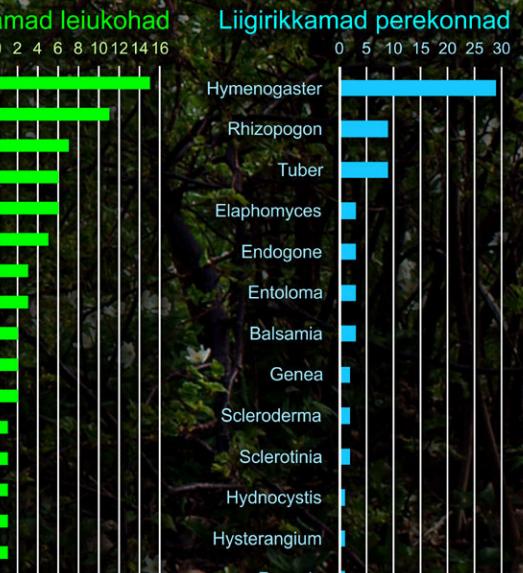
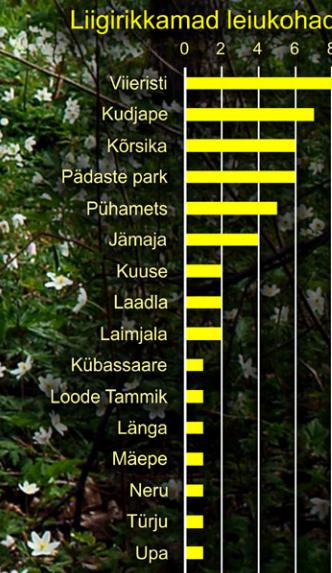
- Leho Tedersoo ja Triin Naadel „Trühvleid kasvab ka Eestis“ - Eesti Loodus 1, 2011
- Eveli Otsing „Trühvlite molekulaarne tuvastamine puujuurtelt“ TÜ Loodus- ja Tehnoloogiateaduskond, bakalaurusetöö.
- Artiklid ka internetis

Millised seened on trühvlid?

- Viljakehad arnevad maa sees.
- Tugev lõhn ja maitse — selle pärast neid hinnatakse!
- Kuuluvald maailma kõige kallihinnalisemate toitude hulka.
- Kulinaarias kutsutakse neid mustadeks teemantideks.
- Väga vanad liigid — tekkelugu ulatub dinosauruste aega.
- Maailmas on kirjeldatud 70-75 liiki, enamasti põhjapoolkeral.
- Moodustavad mürkisat pöögiga, ka pärna, haava, pajuga, mitmete okaspuudega.
- Levinud on trühvliistandused.

Trühvlite otsimisel kasutatakse sigade ja koerte abi

Diagrammid põhinevad L. Tedersoo andmetel

JÄRELDUSED

- Ilma koerte ja sigadeta on trühvlite otsimine võimalik, kuid on väheefektiivne.
- Saare maakonnast on kokku leitud 33 erinevat liiki trühvleid 17-st erinevast paigast.
- Kõige rohkem on leitud liike perekonnast *Hymenogaster*, ka *Rhizopogon* ja *Tuber*.
- Kõige rohkem on leitud erinevaid liike *Viieristilt* (8).
- Hinnalisi kevadtrühvleid pole Saare maakonnast leitud.
- Arvatavasti on Saare maakond sobilik trühvliistanduste rajamiseks.
- Otsimiseks sobiv on vana mets (tamm, sarapuu, jalakas, pärn, paju, kask, pappel).
- Töö trühvlite otsimisega jätkub kindlasti.

VEEL KASUTATUD KIRJANDUST

- Arusoo, H. Kilo seeni maksab auto hinna. Loodus 6, 2003.
- Kalmus, K. Roots teadlane leidis haruldasi trühvleid. Saarte Hääl, 16. okt. 2010.
- Trühvlid — mustad teemandid. <http://www.kontiki.ee/>
- Vinni, R. Kudjape tammikus haamriga jube hinnaliste seente jahil. Saarte Hääl, 8. okt 2014